LEDER: «RELIGIONSUNDER- VISNING FRAMFOR VIKTIGERE TING»

Et lite utdrag fra sommerens nyhetsbilde: Terrortrussel mot Norge og stor debatt om radikalisering. IS(IL) har etablert det de kaller et kalifat, og det ble en stor mønstring blant norske muslimer for å markere avstand. Ny krig i Gaza. Aftenpostens konkurranse for unge skribenter bragte en vinnerkronikk om sjokket ved å møte fundamentalistisk bibeltolking på internatskole. «Åpen folkekirke» er etablert for å påvirke kirkemøtets framtidige vedtak om muligheter for vielse av homofile og lesbiske. Morgenbladets etikkspalte har i flere omganger dreid seg om bibelsyn, og bladet viet flere sider tematikken salafismen og dens appell til unge muslimer.

Kanskje er det tilfældigheter, men på et tidspunkt i sommer slo det meg at svært mange nyhetsoppslag hadde noe med religion å gjøre. Når så bokhøsten kommer, ser vi det samme også her. Flere utgivelser tar utgangspunkt i religiøst stoff, og innen filmverdenen har begrepet «Hollywoods bibelbølge» blitt brukt om en trend de siste årene.

De harde sekulariseringstesene er jevnt over forlatt, og det er ingen ny tilstand at det kreves en viss religionskunnskap for å forstå nyheter, litteratur og film. Men kanskje er det enda tydeligere nå? Kulturredaktør Alf-Kjetil Walgermo

formulerer det slik i en kommentar om bokhøsten: «Snart er det berre hardnakka ignorantar som ikkje har fått det med seg: Religionen spelar ei viktig rolle i det norske samfunnet anno 2014.» (Vårt Land 02.09.14)

Den korte nyhetsgjennomgangen ovenfor peker mot at religionskunnskap er nødvendig blant norsklærere, historielærere og samfunnsfagslærere. Den gjør det også tydelig at RLE er et viktig fag ikke bare fordi «religion og livssyn gjenspeiler menneskers dypeste spørsmål» og «kunnskap om religioner og livssyn er vesentlig for enkeltmennesket, for å kunne tolke tilværelsen» (jf. læreplanen). RLE er også viktig fordi det gir forutsetninger for å kunne forstå nyheter og samfunnet og delta i den offentlige samtalen. Lite tyder på at disse forutsetningene blir mindre viktige framover.

For mange av oss er det åpenbart at det er viktig med god undervisning i fagområdet religion, livssyn og etikk – gjerne innen både barnehage, skole og trossamfunn. Men det er ikke åpenbart for alle. Human-Etisk Forbunds generalsekretær Kristin Miele siteres på tampen av sommeren på at «Vi vet at mange barn sliter i alt fra lesing og skriving til matematikk i skolen

i dag. Da er det underlig at man skal tvinges til å bruke flere timer på religionsundervisning fremfor viktigere ting» (Dagbladet 21.08.14). Riktig nok sier hun dette i tilknytning til et utspill der hun uttrykker bekymring for noe av undervisningspraksisen i RLE og utfordringer med et eventuelt KRLE-fag, men det kommer tydelig fram at religionsundervisning oppfattes som «mindre viktig».

Det er heller ikke alt ved grunnskolelærerutdanningen som signaliserer at RLE er et viktig fagområde. I en analyse av lærer-studentenes produksjon av studiepoeng, viser Bjørn Smestad at RLE nå ser ut til å bli et av de fagene hvor det i større grad er et misforhold mellom hvor stort faget er i skolen og hvor mange lærerstudenter som fordyper seg i det (Norsk Pedagogisk Tidsskrift 2: 2014). For få lærerstudenter velger RLE. Signaler tyder også på at RLE-emner har fått mindre plass enn tilsiktet i Pedagogikk og elevkunnskap mange steder. RLE-fagets viktighet er ikke åpenbar for alle eller innen alle ordninger, og dermed verdt å holde fram.

I dette nummeret av Prismet skriver Knut Henning Duesund og Åsmund Aamaas om hvordan studenter opplever at det flerkulturelle perspektivet er ivaretatt i lærerutdanningen. Ett av funnene er at nokså mange respondenter ikke

opplever at de har fått så god kunnskap som de kunne ønske seg. Noen framhever RLE-faget som en viktig kilde til slik kompetanse, og peker på det problematiske i at mange studenter ikke har valgt fordypning i dette faget.

Dette Prismet-nummeret byr også på flere artikler som tar opp internasjonale perspektiver. I artikkelen «Hva er religionspedagogikk? Internasjonale perspektiver på den norske konteksten» diskuterer Oddrun M. H. Bråten norsk skoles religionsundervisning i et internasjonalt perspektiv. Sturla Sagbergs diskusjon i «Teologiens rolle i vår tids religionspedagogikk» forholder seg også til feltet internasjonalt, og Geir Skeie anmelder en nyoversatt tysk religionspedagogisk klassiker.

Bråten og Sagberg diskuterer også religionspedagogikkens vitenskapsteoretiske grunnlag, nærmere bestemt forholdet mellom religionsvitenskapelig og teologifaglig tilnærming til faget. Dette nummeret av Prismet byr også på en svensk artikkel om Løgstrups etiske tenkning og hvordan denne, med sin skapelsesteologiske tilknytning, kan og ikke kan brukes i en ikke-konfesjonell skolevirkelighet. Alt dette er viktige perspektiver til et viktig fagområde. God lesing!

Gunnfrid Ljones Øierud